

Az **Osztrák Köztársaság** (vagy [latin](#) eredetű néven **Ausztria**, [németül](#) *Österreich* vagy *Republik Österreich*) [közép-európai állam](#). Északról [Németország](#) és [Csehország](#), keletről [Szlovákia](#) és [Magyarország](#), délről [Szlovénia](#) és [Olaszország](#), nyugatról pedig [Svájc](#) és [Liechtenstein](#) határolja. [Fővárosa Bécs](#).

Legjelentősebb [folyója](#) a [Duna](#) (350 km-es szakasz), [vízgyűjtő területe](#) az egész ország 96%-ára terjed ki.

[1955.](#) május 15-én [Bécsben](#) aláírták az államszerződést, melyben az [ország](#) visszakapta szuverenitását. A megszállók kivonulása után Ausztria [örökös semlegességét](#) az [alkotmányban](#) rögzítették. Az államszerződés lehetőséget teremtett arra, hogy Ausztria független, [semleges](#) orszádként a saját útját járja.

## **Ausztria gazdasági adatai, jellemzése, és kapcsolata hazánkkal**

**Csatlakozás az Európai Unióba:** 1995. január 01.

**Pénznem (2002. január 1.):** 1 Euro = 100 eurocent.

**Hivatalos nyelv:** német.

**Népek:** osztrák (99%), horvát, szlovén, magyar, egyéb (1%).

**Vallás:** római katolikus.

**Természetföldrajzi jellemző:** Felszíne változatos, az ország nagy részén az Alpok hegyláncai húzódnak, központi része a Duna völgye.

**Legmagasabb pontja:** Grossglockner 3797 m.

**Legjelentősebb folyók:** Duna (Donau), Inn, Mura (Mur), Dráva (Drau).

**Legnagyobb tavak:** Boden-tó, Neusiedler See (Fertő), Attersee.

## **Domborzat**

Ausztria [Közép-Európa](#) déli részén, a [Duna](#) felső szakasza mentén fekszik. Területének felét [magashegységek](#), harmadát [középhegységek](#) uralják és csak alig ötödére terjednek a [medencék](#), illetve az alacsonyabb [dombvidékek](#).

## **Éghajlat**

Az ország éghajlati adottságai igen különbözőek. Az [Alpok](#) északi szélénél átmeneti, közép-európai éghajlat uralkodik: itt minden hónapban hullik [csapadék](#), gyakran hűvös a nyár és hideg a tél. Az [Alpok](#) belsejében kevesebb a csapadék, a nyár gyakran forró és száraz, a tél hosszú, [hóban](#) gazdag, télen az alacsonyabban fekvő területeket sokszor [köd](#) borítja. Az Alpok nyugati részén és gyakran keletkezik [főn](#) (száraz, meleg, déli szél). Délre tőle száraz és meleg a nyár, a tél enyhe (sokan üdülnek szívesen a [Karintiai-tavak](#) mellett). Az ország keleti része mérsékelt éghajlat alá tartozik, [Burgenlandban](#) pannon klíma uralkodik.

## **Államszervezet és közigazgatás [**

## Alkotmány, államforma [[szerkesztés](#)]

Ausztria államformája [parlamentáris szövetségi köztársaság](#). Az ország alkotmányát a [szövetségi alkotmánytörvény](#) határozza meg, amelyet 1920-ban fogadtak el, majd 1929-ben és 1945-ben is módosítottak.

Az államfő a [szövetségi elnök](#), akit a nép közvetlenül választ meg, mandátuma 6 évre szól. Feladatkörébe tartozik a kormány kinevezése és felmentése. Lásd még: [Ausztria köztársasági elnökeinek listája](#).

## Törvényhozás, végrehajtás, igazságszolgáltatás

A végrehajtó hatalom a kormány, amelynek élén a [szövetségi kancellár](#) (*Bundeskanzler*) áll. A kormány tagjai: az [alkancellár](#), a [miniszterek](#) és az [államtitkárok](#).

A **törvényhozó hatalom** a parlament, azaz [Szövetségi Gyűlés](#) (*Bundesversammlung*), amely kétkamarás:

- [Alsóháza](#) a képviselőház, a **Nemzeti Tanács** (*Nationalrat*) – 188 tag, 4 éves mandátummal rendelkezik.
- [Felsőháza](#) a szövetségi tartományok képviselete, a [Szövetségi Tanács](#) (*Bundesrat*) – 62 képviselő, a tartományi parlamentek delegálják őket. Minden tartomány minimum 3 főt küldhet (például [Vorarlberg](#) és [Burgenland](#)), illetve még a tartományok népességszámát tekintve ez kiegészül további létszámmal (például Bécs 11 fő) – maximum 12 fő (például [Alsó-Ausztria](#)).

A Szövetségi Gyűlés az [államfő](#) beiktatásakor kezdi meg munkáját.

## Gazdaság

Ausztria ipari ország. A hűvös és csapadékos [Alpok](#) magasabban fekvő területeit az erdőgazdálkodás, a havasi pásztorkodás és a [turizmus](#) hasznosítja, míg a védett völgyekben a zöldmező-gazdálkodás és a könnyűipar honosodott meg.

## Mezőgazdaság

Sokoldalú és önálló mezőgazdaság, valamint fejlett étkezési kultúra jellemzi Ausztriát. A mezőgazdaság belterjes, 90%-ban önellátó, a lakosság kis részét foglalkoztatja.

- Földterület megoszlása a művelési ágak arányában: erdő 39,5%, egyéb 15,6%, legelő 25%, szántó 18,7%, kert 1,2%
- **Legjelentősebb termesztett növények:** árpa, kukorica, burgonya, cukorrépa, búza, rozs, zab, alma, körte, szilva, cseresznye, ribizli.
- Az erdőgazdálkodás, fakitermelés fontos szerepet játszik az ország gazdasági életében.
- **Legjelentősebb tenyésztett állatok:** sertés, baromfi, [szarvasmarha](#), juh.

## Ipar

Bányászat: Ausztria ásványkincsekben gazdag ország. Az Alpokban világ egyik legnagyobb [volfrám](#) lelőhelyével, a legnagyobb földalatti magnezitbányászattal, a Bécsi-medencében [Európa](#) legmélyebb

földgázfúrásával (8552 m), illetve Matzenban (Alsó-Ausztria) [Közép-Európa](#) legnagyobb kőolajtelepével büszkélkedhet. Nyersanyagokban importra szorul (vas, acél).

## Kereskedelem

- Exporttermékek: műszaki felszerelések, gépjármű alkatrészek, papír és papíráru, fémek, vas és acélárak, textil, élelmiszer.
- Importtermékek: műszaki berendezések, számítógépek, nyersolaj és olajtermékek, műtrágya, élelmiszer.
- Fontos külkereskedelmi partnerei: az Európai Unió tagállamai, Svájc, USA.

## Idegenforgalom

Az ország kulturális színvonala, fejlett infrastruktúrája az idegenforgalom alapja. Műemlékei, természeti szépségei, gyógyfürdői és sítérületei egyaránt vonzzák a kirándulókat. Mindezek évről évre biztosítják az idegenforgalomból származó magas bevételt. Idegenforgalmi bevételeit tekintve a világsők között van. 1999-ben 17,6 millió külföldi kereste fel az országot, ennek fele [Németországból](#) érkezett. Legfontosabb célterületei: [Tiro](#), [Vorarlberg](#), [Salzburg](#) és [Bécs](#).

**Egy főre jutó GNP:** 22 110 dollár.

**A társadalmi össztermék megoszlása ágazatonként:** mezőgazdaság 4,3%; ipar 41,2%; kereskedelem, szolgáltatás, hírközlés 21,8%; egyéb 32,7%.

**Földterület megoszlása művelési áganként:** szántó 18,7%, kert 1,2%, legelő 25%, erdő 39,5%, egyéb 15,6%.

**Legfontosabb termesztett növények:** árpa, kukorica, burgonya, cukorrépa, búza, rozs, zab, alma, körte, szilva, cseresznye, ribizli.

**Legfontosabb tenyésztett állatok:** sertés, baromfi, szarvasmarha, juh.

**Bányászati termékek:** magnezit, grafit, volfrám, barnaszén, vas, kőolaj, földgáz, só, réz, cink, antimon, ólom, arany.

**Feldolgozóipar:** vas-, acélipar, színesfém-, alumíniumkohászat, gépgyártás, vegyipar, fa-, papíripar, textil-, élelmiszeripar, sörgyártás, építőanyag- és építőipar.

**Idegenforgalom:** Az ország kulturális színvonala, fejlett infrastruktúrája az idegenforgalom alapja. Mindezek évről-évre biztosítják az idegenforgalomból származó bevételt.

**Közlekedés:**

**Vasutak hossza:** 5800 km, túlnyomó része villamosított.

**Közutak hossza:** 107 600 km, ebből 1532 km autópálya.

**Legfontosabb belföldi hajóút:** Duna.

**Legfontosabb kikötők:** Wien, Linz; nemzetközi repülőterek: Wien, Innsbruck, Salzburg, Graz, Klagenfurt, Linz.

## Külkereskedelem:

**Kiviteli cikkek:** bányatermékek, gépek és berendezések, papír, fa.

**Behozatali cikkek:** szén, kőolaj, textilipari termékek, gépek és szállítási eszközök, élelmiszerek, gyümölcs, zöldség.

**Legfontosabb külkereskedelmi partnerek:** Németország, Olaszország, Svájc, Franciaország, Nagy-Britannia, Hollandia, Szlovénia, Jugoszlávia, USA, Magyarország, Svédország, Oroszország, Ukrajna, Belgium, Luxemburg.

További információk az országról:

[http://www.eu2004.hu/index.php?op=tenyek\\_tagorszagok&id=5](http://www.eu2004.hu/index.php?op=tenyek_tagorszagok&id=5)

A gazdaságpolitikában fontos szerep jut a versenyszféra erősítésének, az állami tulajdon és az állami vállalati támogatások (pl. vasút) csökkentésének, továbbá a tartományok és a szövetség közötti pénzügyi kapcsolatok átrendezésének, valamint a nyugdíj- és adóreformnak. A kormányzat a konjunktúra élénkítése, a műszaki fejlesztés, a versenyképesség növelés, a szakképzés és az oktatás javítása érdekében tudatosan vállalja az államháztartási hiány növelését. A folyamatban lévő adóreform egyik célja, hogy Ausztria helyt állhasson az új EU tagállamok által folytatott adóversenyben. Jelenleg az általános kumulált adóterhelési szint 43,9%, célkitűzés, hogy az 2010-re 35 % legyen.

A gazdasági fejlődés egyik legfontosabb motorja továbbra is egyértelműen az **export**. A konjunktúra viszonylag kedvező alakulása az utóbbi másfél évben az USA-ban, illetve Ázsiában segítette az osztrák konjunktúrát. Németország előző éveknél némileg kedvezőbb helyzete pozitív módon befolyásolta ezt a folyamatot. **Kedvezőtlen** hatású volt az **egyre erősödő euró** árfolyam.

**A külkereskedelem viszonylati struktúráját** tekintve Európai Unió (25) tagállamai továbbra is Ausztria legjelentősebb gazdasági partnerei, ezekkel bonyolítja exportjának mintegy 72 százalékát, importjának 77 százalékát. Legfőbb külkereskedelmi partnerei Németország, Olaszország, USA és Svájc. Ausztria kereskedelmi kapcsolatai a közép- és kelet-európai országokkal dinamikusan fejlődnek. Ezen országok részaránya az osztrák külkereskedelemben 19 %. **Az új EU tagállamokkal bonyolított kereskedelmi forgalom** különösen dinamikusan nő és stabil aktívum-termelőnek számít, 2004-ben innen 1,5 milliárd euró exporttöbblet származott. Jelentős felfutás volt tapasztalható a Kínába, a Japánba és az Indiába irányuló kivitelben. Áruszerkezet tekintetében az osztrák külkereskedelemben jelentős növekedést mutat az energiahordozók és a beruházási javak importja. Az exportnövekedés hordozói a beruházási javak és gépjárművek (Németországba és az ázsiai térségbe) valamint a fogyasztási cikkek voltak.

### **Kétoldalú gazdasági kapcsolatok jellemzése**

Ausztria – Németország után – második legfontosabb gazdasági-kereskedelmi partnerünk, az egy osztrák lakosra jutó magyar kivitel értéke ugyanakkor mintegy kétszerese az egy német lakosra jutó magyar kivitelnek, amely a kapcsolatok kiemelkedően intenzív voltát mutatja. Érdekes összehasonlítást mutat a két országban az egy főre jutó export-teljesítmény a kétoldalú forgalomban. **A magyar átlag 4.400 EURO**, míg ugyanez a szám **Ausztriában** hozzávetőleg **11.087 EURO**, tehát a magyar adat csaknem háromszorosa.

**Magyarország külkereskedelmének 7 százalékát Ausztriával bonyolítja.** A kétoldalú áruforgalom, hazánk Ausztria 4-5. legnagyobb exportpiaca. A közép-európai régió országai közül Ausztria mind exportban, mind importban Magyarországgal bonyolítja a legnagyobb forgalmat. Számos osztrák vállalat számára Magyarország fontosabb piac, mint az USA, Oroszország vagy Olaszország.

A **magyar kivitel** struktúrájának több mint felét képviselő gépek, gépi berendezések árucsoport exportja közel 10 %-kal esett vissza. Kis mértékben csökkent a nyersanyagok

kivitele is (-2,6%). Jelentősen nőtt az élelmiszer termékek (+10,8%) az energiahordozók(+5,7%) a feldolgozott termékek (+2,7%) kivitele.

Az **importban** a legfigyelemreméltóbb jelenség az élelmiszerek behozatalának növekedése 30,0 %-kal. Ezen belül kiugróan magas dinamikát mutat a hús (+176%) és a tej (+64,9) termékcsoport.

Felmérések és becslések szerint Magyarországról legalább 3000 cég exportál különböző nagyságrendben az osztrák piacra.

A **munkaerő** szabad áramlását Ausztria is **7 éves átmeneti időszakra korlátozza**. Ez praktikusán egy 2+3+2 éves szakaszos átmeneti intézkedés, az első 2 év letelte után az osztrák hatóságok megvizsgálják az eddigi tapasztalatokat, és döntenek a további fenntartás, esetleg a könnyítések vonatkozásában. A munkaerő piaci együttműködés területén az **ingázó és a gyakornok-egyezmény** vannak érvényben, éves változó keretszámokkal.

Ausztria méreteit és gazdasági potenciálját meghaladó jelentőségű tőkebefektető Magyarországon. **A Magyarországon nyilvántartott mintegy 25 ezer külföldi érdekeltségű vállalatnak több mint 20 %-a osztrák (5700). A befektetett összes osztrák tőke értéke hazánkban már meghaladta a 3,5 Mrd EUR-t.** Ezzel Ausztria **részaránya** a magyarországi befektetésekben **9 %**. 2004-ben becslések szerint 200 millió euró osztrák tőke áramlott Magyarországra.(Ez az összeg tartalmazza a nyereség egy részének re-invesztícióját is.)

**Az Ausztriába irányuló közvetlen magyar tőkeexport** eddig még nem ért el jelentős volument. 2002-ben a magyar tőkeexport értéke 8,8 M 2003-ban 11,8 M EUR, 2004. első negyedévében pedig becslések szerint 18 millió EUR volt).